

- відшкодування вартості втраченого майна включаючи і земельні ділянки виходячи з їх реальної експертної вартості, що дасть можливість придбати іншу ділянку на умовах цивільно-правових угод [5].

Використані джерела:

1. *Носік В.В. Право власності на землю Українського народу: Монографія. – Юрінком Інтер, 2006. – ст. 215.*
2. *Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. – ст. 141.*
3. *Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст. 458.*
4. *Закон України “Про статус і соціальний захист громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи” // Відомості Верховної Ради — 1991 — №16 — ст.200.*
5. *Коваленко Т. Проблеми гарантування земельних прав громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи / Т. Коваленко // Право України. - 2006. - № 12. - С. 83-86.*

Лушпаєв Сергій Олександрович,
асистент кафедри земельного та аграрного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
кандидат юридичних наук

ПРО НОВЕЛИ ДЕРЖАВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 10.09.2014 р. № 442 утворено Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, реорганізувавши шляхом перетворення Державну ветеринарну та фітосанітарну службу і приєднавши до Служби, що утворюється, Державну інспекцію з питань захисту прав споживачів і Державну санітарно-епідеміологічну службу. Також ліквідовано Державну інспекцію сільського господарства.

У зв'язку з цим доцільно розглянути повноваження деяких органів державної влади щодо правового регулювання відносин у сфері продовольчої безпеки нашої держави. Згідно з Положенням про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженим Указом Президента України від 23.04.2011 року № 500/2011 Міністерство аграрної політики та продовольства України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з питань формування та забезпечення реалізації політики з питань продовольчої безпеки держави, в галузях рибного господарства та рибної промисловості, ветеринарної медицини, безпечності харчових продуктів, у сферах карантину та захисту рослин, контролю в агропромисловому комплексі. Основними завданнями Міністерства аграрної політики та продовольства України є формування та забезпечення реалізації державної аграрної політики, спрямованої на забезпечення продовольчої безпеки держави, державної політики у сферах сільського господарства, тваринництва, садівництва, насінництва, розсадництва, виноградарства, в галузях рибного господарства, ветеринарної медицини, безпечності харчових продуктів та кормів, у сферах карантину та захисту рослин, з питань якості та

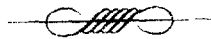
безпеки сільськогосподарської продукції, насіння і садивного матеріалу, біологічної і генетичної безпеки сільськогосподарських рослин і тварин. Відповідно до Указу Президента України «Про Положення про Міністерство охорони здоров'я України» від 13.04.2011 р. № 467/2011 до основних завдань Міністерства охорони здоров'я України щодо правового регулювання відносин в сфері продовольчої безпеки держави можна віднести, зокрема: затвердження наборів продуктів дитячого харчування, норм харчування для дітей у дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах, стандартів якості питної води, обов'язкових мінімальних специфікацій якості і параметрів безпечності харчових продуктів, санітарних (гігієнічних) вимог щодо об'єктів з виробництва й обігу харчових продуктів, харчових добавок, ароматизаторів, дієтичних добавок, рекомендованих припустимих добових доз вживання дієтичних добавок, переліків харчових продуктів, які звичайно представляють високий і низький ризик для здоров'я людини, тексту для маркування та етикетування харчових продуктів, призначених для спеціального дієтичного вживання, функціональних харчових продуктів і дієтичних добавок; організацію харчування дітей у навчальних і оздоровчих закладах; здійснення гігієнічної регламентації харчових продуктів, які містять генетично модифіковані організми або отримані з їх використанням.

У Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів» від 02.09.2015 р. № 667 визначені основні завдання цього центрального органу виконавчої влади у галузі ветеринарної медицини, сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, державного контролю за додержанням санітарного законодавства та законодавства про захист прав споживачів і рекламу в цій сфері: здійснює державний контроль щодо безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, у разі виникнення надзвичайної ситуації за проведенням операторами ринку харчових продуктів протиепізоотичних заходів; бере участь у розробленні вимог щодо окремих показників якості харчових продуктів, кормів, у проведенні санітарно-епідеміологічних розслідувань, спрямованих на виявлення причин та умов, що призводять до виникнення і поширення інфекційних хвороб, у тому числі через харчові продукти та вживає заходів до їх усунення; розробляє та впроваджує довгостроковий план державного контролю у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, щороку звітує перед Кабінетом Міністрів України про стан його виконання та оприлюднює звіт на офіційному веб-сайті; розробляє, виконує та організовує виконання загальнодержавних програм та планів у галузі ветеринарної медицини, небезпечних факторів та показників безпечності та окремих показників якості харчових продуктів; здійснює державний нагляд за додержанням підприємствами, установами, організаціями всіх форм власності та громадянами державних санітарних норм і правил, гігієнічних нормативів і регламентів безпечного виробництва, транспортування, зберігання, застосування пестицидів і агрохімікатів, за вмістом залишкової кількості пестицидів і агрохімікатів у харчових продуктах та продовольчій сировині, зокрема, воді, що використовується для господарсько-питного постачання; накладає на суб'єктів господарювання сфери торгівлі і послуг, у тому числі ресторанного господарства, стягнення за порушення законодавства про захист прав споживачів; здійснює відповідно до законодавства моніторинг причин і кількості звернень споживачів про захист їх права на безпечність продукції, причин і кількості нещасних випадків та випадків заподіяння шкоди здоров'ю людей внаслідок споживання продукції. 3

На нашу думку, до повноважень Державного агентства рибного господарства України згідно з Положенням, затвердженим Указом Президента України від 16.04. 2011 р. № 484/2011, в сфері продовольчої безпеки держави можна віднести: внесення на розгляд Міністерства аграрної політики та продовольства України пропозиції щодо розроблення та здійснення заходів, спрямованих на підтримку виробників рибогосподарської продукції, створення і забезпечення функціонування механізму торгівлі рибогосподарською продукцією та продуктами її переробки; проведення моніторингу внутрішнього і зовнішнього ринків

рибопродукції, здійснення державного регулювання внутрішнього ринку рибопродукції, надання дозволів щодо імпорту риби, інших водних живих ресурсів, продуктів переробки з них за якісним, кількісним та видовим складом; здійснення державного регулювання у сфері аквакультури, забезпечення формування раціонального ринку вітчизняної продукції аквакультури; бере участь у розробленні і здійсненні заходів з нарощування експортного потенціалу рибної галузі, відновлення традиційних та освоєння нових ринків збуту продукції; бере участь у заходах з контролю якості безпеки продуктів рибного лову, харчової продукції при їх виробництві, зберіганні, транспортуванні, реалізації, використанні та утилізації.

Підсумовуючи викладене зазначимо, що вплив держави на відносини у сфері продовольчої безпеки України здійснюється за допомогою системи органів державної влади, до якої належать: Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Міністерство охорони здоров'я України, Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Державне агентство рибного господарства України, Державне агентство резерву України.

*Мельник Андрій Володимирович,
студент 4 курсу юридичного факультету
Хмельницького університету управління та права*

ДО ПИТАННЯ ІСНУВАННЯ МОРАТОРІЮ НА ВІДЧУЖЕННЯ ТА ЗМІНУ ЦІЛЬОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗЕМЛІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Актуальність теми, мета, завдання:

З отриманням незалежності, Україна зіштовхнулася із проблематикою використання основного національного багатства – територіального базису, природного ресурсу і основного засобу виробництва – землі. Протягом всього цього періоду держава намагалася оптимальним способом визначити правову долю землі та максимально раціонально для всього суспільства здійснювати користування ним (відповідно до принципу раціонального використання земель, що згодом було закріплено в Земельному кодексі України). Якщо проаналізувати історію цих змін, можна з впевненістю визнати факт того, що не завжди ці нововведення дійсно були корисними та позитивно впливали на ситуацію в державі.

Вчинивши швидко розпаювання сільськогосподарських земель не призвело до стабілізації земельної ситуації в той період. Враховуючи не сформованість ні ринку землі в Україні, ні економічної стабільності та ринкової економіки в реальності та в свідомості людей, ідея створити працюючий клас фермерів, що оброблятимуть свою власну землю була приречена на фіаско. Земля масово почала продавати останніми новоствореним підприємцям-земельникам та юридичним особам (часто по-суті фіктивним) за безцінь. Вважаючи таку ситуацію в певній мірі провальною, законодавець при створенні Земельного кодексу України вирішив тимчасово, до стабілізації ситуації в державі, зупинити цей процес уклавши в перехідних положеннях кодексу мораторій на купівлю-продаж, відчуження та зміну цільового призначення земель сільськогосподарського призначення. На певний час це позитивно вплинуло на земельні відносини. Але час іде, правовідносини (земельні в тому ж числі) змінюються та їм необхідний рух вперед. Багато чинників, які були раніше та дійсно спонукали до створення такої заборони уже зникли або видозмінилися та втратили тому свою «небезпеку».

Враховуючи цю ситуацію, постає питання: чому мораторій й далі продовжують та чи доцільно це взагалі.